

Försvarmakten
Säkerhetsinspektionen, SjöI

STOCKHOLM 2006-11-15

Svar(2) – Remiss RMS 2007

Om samverkan av RMS 2007

Detta kompletterande remissvar ska läsas med beaktande av vårt tidigare insända svar, daterat 2006-10-31. I det begärde vi en förlängd remisstid t.o.m. 2006-11-30 för att på ett kvalitetssäkrat sätt hinna med och bereda RMS ur ATO-perspektivet och därmed skapa förutsättningar för FM att fastställa ett dokument med hög kvalitet och förankring i organisationen.

Att då erhålla ett svar, som upprättats 2006-11-07 och kom oss tillhanda 2006-11-09, om att remisstiden förlängts med 2 dagar (t.o.m. 2006-11-02) kan bara betraktas som att Försvarmakten medvetet nonchalerar samverkansavtalet och arbetsmiljölagens samverkansbestämmelser rörande arbetsmiljön.

Övergripande synpunkter

I sak, har vi följande synpunkter på RMS 2007.

Arbetsmiljön på ubåt

Vi är väl medvetna om att tjänstgöring inom u-båtssystemet ställer annorlunda krav på arbetstagarna än tjänstgöring på ytvattensfartyg gör, men att så villkorslöst ge efter för de taktiska och operativa kraven som FM avser göra i RMS 2007 kan vi inte acceptera. Arbetsmiljölagen utgår från att arbetsmiljön ska formas efter individens olika fysiska och psykiska förutsättningar. Av detta går det inte att utläsa något i skrivningar under punkt 11.15.1.

Jämställdhetsperspektiv

Försvarmakten har, tillsammans med övriga myndigheter, ett ansvar att jämställdhetsintegrera sin verksamhet. FM jämställdhetsplan anger att för Försvarmaktens del ska det arbetet påbörjas under planens giltighetstid (2006-08). I de skrivningar ur RMS som rör förläggingsutrymmen och antalet duschar och toaletter i ubåtarna, så framstår det tydligt reglerna inte kommer att gagna arbetsmiljön ur ett könsperspektiv.

Yrkande

Med anledning av ovanstående så yrkar OFR/O FM att det upprättas en jämställdhetsanalys över RMS 2007 innan publikationen fastställs. Analysen ska ske i samverkan.

Synpunkter på enskilda punkter under flik 6

6.9.3

Protokoll skall upprättas över ärendets behandling i Fartygsmiljönämnden samt skickas till Designansvarig och övriga instanser, som kan förväntas fatta beslut i eller vara berörda av ärendet.

RMS bör inte reglera vad FMN skall göra. Det regleras i FMN instruktion.

Synpunkter på enskilda punkter under flik 11

11.15.1 Allmänt

”1 Förordningar och föreskrifter för arbetsmiljö och arbetarskydd skall följas enligt vad som framgår i Flik 6. Ubåtens speciella natur gör att andra krav på arbets- och boendemiljö än de som gäller allmänt för örlogsfartyg måste accepteras. Där avvikelser från dessa måste göras med hänsyn till ubåtars primära stridsfunktion och tillgänglig teknik, skall avsteg redovisas och nödvändiga tillämpningar göras för att säkra en motsvarande nivå. Där avvikelser erfordras ansöks om dispens hos tillsynsmyndighet efter ansökan genom SJÖI.”

Vår uppfattning är att texten i punkt 1 är fullt tillräcklig. Det behövs inte några egna regler för ubåtar med den skrivelsen.

Följande minsta fria durkyta skall innehållas:

- i hytt med en bädd: 0.6 m²
- i hytt med två bäddar: 0.85 m²
- i hytt med fler än tre bäddar: 0,85 m² plus 0,2 m² för varje bädd utöver två

Som fri durkyta räknas yta som inte upptas av inredning och där person kan vistas stående.

Detta innebär att bredden på golvutrymmet i en 2- manna hytt, förutsatt att det är lika långt som bingarna, blir 42,5 cm. Detta inser man lätt att det inte är rimligt, 42,5 cm motsvarar storlek medium.

2 Bäddplats skall finnas för minst halva ordinarie personalstyrkan ombord.

3 Ubåt får konstrueras för varma bingens princip.

Försvarsmakten ökar sina internationella insatser. En ubåt som medverkar i en insatsgrupp kan förväntas ha långa tider till sjöss. Det kan till och med uppstå problem med att förlägga personal säkert i hamn.

Vi ser det därför som ytterst viktigt att inte i regelverket befästa ett undantag utan snarare verka för att all personal ombord skall ha en egen bäddplats.

5 Över sovplats, från madrassens överkant räknat, skall finnas ett fritt utrymme av minst 60 cm vid huvudändan samt minst 30 cm vid fotändan.

Skrivningen oklar. Var börjar fotänden, var slutar den?

För att kunna dra upp knät behövs ca 60 cm.

Vi kan inte acceptera generella försämringar i befintligt mått på 65 cm.

11.15.2.3 Tillfällig förläggning

1 Med tillfällig förläggning avses förläggning för personer vilka inte ingår i ordinarie personalstyrka ombord och för vilka inte ordinarie förläggningsplatser finns anordnade.

2 Tillfällig förläggning får endast användas i utrymme som fyller kraven på inomhusklimat.

3 Tillfällig förläggning får inte inkräkta på ordinarie personals bostadsutrymme.

*Det finns inget angivet om vilka krav som finns för tillfällig förläggning, varför då nämna det. Med denna skrivning utgår vi från att tillfällig förläggning uppfyller samma krav som ordinarie förläggning.
Skrivningen behöver kompletteras med riktlinjer om den skall finnas kvar.*

11.15.2.9 Enligt Flik 6. Toaletter

- 1 Antalet toaletter skall vara minst 2.
- 2 Minst en toalett bör vara placerad i varje tryckfast avdelning bemannad vid normal drift.

11.15.2.10 Tvättrum

- 1 Särskilt tvättrum för personlig hygien skall finnas.
- 2 Det skall finnas minst 1 dusch.
- 3 Dusch skall ge varmt och kallt dricksvatten.

*Förslaget är inte generellt skrivet utan riktar sig till ubåtar som ser ut som dagens svenska ubåtar. Två toaletter utan hänsyn till besättningens storlek är inte acceptabelt, dessutom kommer även de som skall utnyttja de tillfälliga förläggningsplatserna behöva gå på toaletten. Det är också lämpligt att avdelningar som i normal drift endast ronteras har toaletter eftersom de under speciella driftsfall kan vara bemannade under långa tider.
En dusch på 25-30 man är inte tillräckligt.*

För OFR/O FM

Med vänlig hälsning
OFFICERSFÖRBUNDET

Pelle Avelin